

Bağımsız Denetçi veya Bağımsız Denetim Kuruluşundan Alınan Hizmetlere İlişkin Ücretlerin Finansal Tablo Dipnotlarında Açıklanmasına İlişkin Duyuru

Bağımsız Denetçi veya Bağımsız Denetim Kuruluşundan Alınan Hizmetlere İlişkin Ücretlerin Finansal Tablo Dipnotlarında Açıklanmasına İlişkin Duyuru

Bilindiği üzere Kurulumuzun 30.03.2021 tarihli ve 31439 sayılı Resmî Gazetede (Mükerrer) yayımlanan 25.03.2021 tarih ve 1755 sayılı [Kararı*](#) ve 26.03.2021 tarih ve 1771 sayılı [Kararıyla](#), uluslararası uygulamalar çerçevesinde, bağımsız denetimde gerekli kalite ve güvenin artırılmasını teminen kamu yararını ilgilendiren kuruluşlar ile büyük işletmelerin bağımsız denetçi ya da bağımsız denetim kuruluşundan aldığı hizmetlere ilişkin ücretlerin açıklanmasına yönelik düzenleme yapılmıştır.

Kurumumuzca yürütülen uzaktan gözetim faaliyetlerinde, bağımsız denetçi ya da bağımsız denetim kuruluşundan alınan hizmetlere ilişkin ücretlerin açıklanması hususunda bazı hatalar yapıldığı görülmüştür.

Bu kapsamda, yukarıda anılan düzenlemeler ile belirlenen yükümlülüğün tam ve doğru olarak yerine getirilmesi adına konuya ilişkin aşağıdaki hususlara dikkat edilmesi büyük önem arz etmektedir:

1. Hangi Şirketler Bağımsız Denetçi veya Bağımsız Denetim Kuruluşundan Aldığı Hizmetlere İlişkin Ücretleri Açıklamak Zorundadır?

a. Kamu Yararını İlgilendiren Kuruluşlar (KAYİK'ler):

Hangi Kuruluşlar KAYİK Kapsamındadır?

Halka Açık Şirketler, Bankalar, Sigorta, Reasürans ve Emeklilik Şirketleri, Faktöring Şirketleri, Finansman Şirketleri, Finansal Kiralama Şirketleri, Varlık Yönetim Şirketleri, Emeklilik Fonları, 6362 Sayılı Sermaye Piyasası Kanununda Tanımlanmış Olan İhraççılar, 6362 Sayılı Sermaye Piyasası Kanununda Tanımlanmış Olan Sermaye Piyasası Kurumları (Yatırım Kuruluşları, Kolektif Yatırım Kuruluşları, Sermaye Piyasasında Faaliyette Bulunacak Bağımsız Denetim, Değerleme ve Derecelendirme Kuruluşları, Portföy Yönetim Şirketleri, İpotek Finansmanı Kuruluşları, Konut Finansmanı ve Varlık Finansmanı Fonları, Varlık Kiralama Şirketleri, Merkezî Takas Kuruluşları, Merkezî Saklama Kuruluşları, Veri Depolama Kuruluşları, Kuruluş ve Faaliyet Esasları Sermaye Piyasası Kurulunca Belirlenen Diğer Sermaye Piyasası Kurumları.)

b. Büyük İşletmeler:

1. Zorunlu veya İsteğe Bağlı Olarak Türkiye Finansal Raporlama Standartlarını (TFRS) Uygulayan Büyük İşletmeler
2. Büyük ve Orta Boy İşletmeler İçin Finansal Raporlama Standardını (BOBİ FRS) Uygulayan Büyük İşletmeler

Hangi İşletmeler Büyük İşletme Kapsamındadır?

Aşağıdaki üç ölçütten en az ikisinin eşik değerlerini, varsa bağlı ortaklıkları ve iştirakleriyle birlikte, art arda iki raporlama döneminde aşan işletmeler müteakip raporlama döneminde büyük işletme olarak değerlendirilir:

- a) Aktif toplamı 200 milyon ve üstü Türk Lirası.
- b) Yıllık net satış hasılatı 400 milyon ve üstü Türk Lirası.
- c) Ortalama çalışan sayısı 250 ve üstü.

* Bakınız BOBİ FRS'nin "Dipnotlar" bölümünün 26.8 (c) paragrafı

Bağımsız Denetçi veya Bağımsız Denetim Kuruluşundan Alınan Hizmetlere İlişkin Ücretlerin Açıklanması Nasıl Yapılmalıdır?

Bağımsız denetçi veya bağımsız denetim kuruluşundan alınan hizmetlere ilişkin ücretler şirketlerin finansal tablolarına ait dipnotlarında “**Bağımsız Denetçi/Bağımsız Denetim Kuruluşundan Alınan Hizmetlere İlişkin Ücretler**” başlığı altında ayrı bir şekilde ve karşılaştırmalı olarak sunulmalıdır. Söz konusu sunumda:

- ✓ Raporlama dönemine ait bağımsız denetim ücretine,
- ✓ Her bir hizmet türü için ayrı ayrı olmak üzere; bağımsız denetçi veya bağımsız denetim kuruluşu tarafından verilen diğer güvence hizmetleri, vergi danışmanlık hizmetleri ve bağımsız denetim dışı diğer hizmetlere ilişkin raporlama dönemine ait ücretine,

ilişkin bilgi verilmelidir.

Konuya ilişkin örnek uygulama aşağıda gösterilmiştir:

 Dipnot No X: Bağımsız Denetçi/Bağımsız Denetim Kuruluşundan Alınan Hizmetlere İlişkin Ücretler
a. Bağımsız Denetim Ücreti: 300.000 TL (Önceki Dönem: 200.000 TL)
b. Diğer Hizmetlere İlişkin Ücretler:
• Diğer Güvence Hizmetlerine İlişkin Ücret: 60.000 TL (Önceki Dönem: 40.000 TL)
• Vergi Danışmanlık Hizmetlerine İlişkin Ücret: 100.000 TL (Önceki Dönem: 80.000 TL)
• Bağımsız Denetim Dışı Diğer Hizmetlere İlişkin Ücretler: 70.000 TL (Önceki Dönem: 50.000 TL)

3. Bağımsız Denetçi veya Bağımsız Denetim Kuruluşundan Diğer Güvence Hizmetleri, Vergi Danışmanlığı Hizmetleri veya Bağımsız Denetim Dışı Diğer Hizmetler Alınmamış İse Dipnotlarda Bu Hizmetlere Yönelik Bilginin Yer Alması Gerekli mi?

Bağımsız denetçi veya bağımsız denetim kuruluşundan diğer güvence hizmetleri, vergi danışmanlığı hizmetleri ve bağımsız denetim dışı diğer hizmetler alınmamış olsa dahi, ilgili hizmete yönelik bilgi dipnotlarda sunulmalıdır.

Konuya ilişkin örnek uygulama aşağıda gösterilmiştir:

Dipnot No X: Bağımsız Denetçi/Bağımsız Denetim Kuruluşundan Alınan Hizmetlere İlişkin Ücretler

- a. Bağımsız Denetim Ücreti: 300.000 TL** (Önceki Dönem: 200.000 TL)
- b. Diğer Hizmetlere İlişkin Ücretler:**
- **Diğer Güvence Hizmetlerine İlişkin Ücret:** 100.000 TL
(Önceki Dönem: 40.000 TL)
  - **Vergi Danışmanlık Hizmetlerine İlişkin Ücret:** Hizmet alınmamıştır.
(Önceki Dönem: 80.000 TL)
  - **Bağımsız Denetim Dışı Diğer Hizmetlere İlişkin Ücretler:** Hizmet alınmamıştır.
(Önceki Dönem: Hizmet alınmamıştır.)

SONUÇ

Yukarıda anılan düzenlemeler ile belirlenen yükümlülüğün tam ve doğru olarak yerine getirilmesi amacıyla;

- KAYİK'ler ve Büyük İşletmeler tarafından, bağımsız denetçi veya bağımsız denetim kuruluşundan alınan hizmetlere ilişkin ücretlerin dipnotlarda sunulmasında yukarıda yapılan açıklamalara dikkat edilmesi,
- Söz konusu şirketlerin denetimini üstlenenler tarafından (İşbu duyuru tarihinden sonra üstlenilen veya daha önce üstlenilip duyuru tarihi itibarıyla devam eden denetimlerde) kendilerine sunulan dipnotlarda ücretlere ilişkin yer alan açıklamaların yukarıda belirtilen kapsamda yapılıp yapılmadığının kontrol edilmesi, varsa eksiklik/hataların düzeltilmesi,

hususunu önemle duyurulur.